

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně **K. Y.**, zastoupené Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Praha 2, Vinohradská 22, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 5. 2016, č. j. 32 A 7/2016 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 24. 2. 2016, č. j. MV-150312-8/OAM-2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, Přijímacího střediska Zastávka (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 10. 9. 2015, č. j. CPR-13991/ČJ-2015-931200-SV (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“), a toto rozhodnutí se potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žalobkyni uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie (dále též jen „EU“), byla stanovena v délce 1 roku s tím, že počátek uvedené doby byl stanoven od okamžiku, kdy žalobkyně pozbude oprávnění k pobytu na území České

republiky (§ 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Současně byla žalobkyni prvostupňovým rozhodnutím stanovena doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí (§ 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Rozhodnutí žalované napadla žalobkyně u Krajského soudu v Brně žalobou a domáhala se jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud rozsudkem ze dne 3. 5. 2016, č. j. 32 A 7/2016 - 41, žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku konstatoval, že hlavní žalobní námitkou je nepřiměřený zásah správního vyhoštění do rodinného a soukromého života žalobkyně. S odkazem na § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, ve spojení s § 174 téhož zákona, a s odkazem na ustálenou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), vztahující se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), v níž ESLP definoval kritéria, která je nutno při rozhodování o vyhoštění zohlednit, krajský soud konstatoval, že práva vyplývající z čl. 8 Úmluvy nejsou absolutní a dávají prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Dále dospěl k závěru, že správní orgán prvního stupně přiměřenost vyhoštění žalobkyně z hlediska zásahu do jejího soukromého a rodinného života náležitě a dostatečně zdůvodnil. Za podstatné považoval zjištění, že žalobkyně není zásadním způsobem závislá na svých dětech žijících v České republice a že v Alžírsku žijí její další dvě dospělé děti, které se o ni mohou postarat. Připomněl, že žalobkyně v roce 2012 odcestovala z České republiky do Francie a požádala zde o mezinárodní ochranu, ačkoliv její dospělí synové již tehdy v České republice žili; do České republiky se vrátila poté, co byla její žádost o mezinárodní ochranu ve Francii zamítnuta. Poukázal také na názor správního orgánu prvního stupně, že zpětné integraci žalobkyni v zemi původu nic nebrání; naopak její integrace do české společnosti je prakticky nemožná zejména z důvodu její nevzdělanosti, negramotnosti a jazykové bariéry. Za důkaz schopnosti žalobkyně samostatně pobývat v Alžírsku krajský soud považoval také skutečnost, že zde žalobkyně po odjezdu svého manžela do Evropy ještě dva roky setrvávala.

Na tomto podkladě krajský soud uzavřel, že podle judikatury ESLP by musely k závěru o narušení rodinného života žalobkyně přistoupit v nyní posuzovaném případě další mimořádné okolnosti, aby bylo možné hovořit o existenci skutečně blízkých osobních vazeb k České republice, tedy zemi, z níž má být vyhoštěna. Žádné takové zvláštní okolnosti však krajský soud nenalezl. Důsledkem správního vyhoštění jistě bude narušení vazeb a kontaktů žalobkyně s jejími příbuznými žijícími v České republice, kteří zřejmě neuvažují o návratu do Alžírska, a tedy i k určitému zásahu do jejího rodinného a soukromého života, tato skutečnost však sama o sobě nepředstavuje porušení práv garantovaných čl. 8 Úmluvy. Jde-li o jejího manžela, ve vztahu k němu k zásahu do rodinného života dojít nemůže, neboť i jemu bylo uděleno správní vyhoštění a svůj společný život mohou realizovat v Alžírsku. S příbuznými žijícími v České republice může žalobkyně být po přechodnou dobu v telefonickém kontaktu a po uplynutí doby správního vyhoštění za nimi může znovu legálně přicestovat, případně se pokusit dosáhnout jinou formu legálního pobytu. V neposlední řadě v Alžírsku žije jeden ze synů žalobkyně, s nímž je v pravidelném telefonickém kontaktu; ten by jí mohl poskytnout potřebnou podporu a pomoc, zatímco finančně by ji nadále mohly podporovat její děti a další příbuzní žijící v České republice. Krajský soud dodal, že žalobkyně pobývala na území České republiky neoprávněně od října roku 2013 a tento pobyt se neúspěšně

pokusila zlegalizovat žádostí o mezinárodní ochranu ze dne 27. 4. 2015. ESLP přitom ve své judikatuře (například rozsudek z 28. 6. 2011 ve věci *Nunez proti Norsku*) konstatoval, že vazby, které si cizinec na území vytvoří, pokud zde žije legálně, jsou z povahy věci odlišné od vazeb, které si vytvoří, pokud je jeho pobyt neoprávněný a pokud bere v úvahu, že tento pobyt může být kdykoli ukončen. Ačkoli se tedy žalobkyně na území České republiky nedopustila porušení veřejného pořádku, krajský soud neshledal, že by vyhoštění představovalo nepřiměřený zásah do jejího rodinného a soukromého života.

Krajský soud se rovněž vyjádřil k námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu, z něhož vycházejí závazná stanoviska odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jen „OAMP“) ze dne 19. 5. 2015, č. j. CPR-13991/ČJ-2015-931200-SV, a ze dne 3. 8. 2015, č. j. CPR-13991-31/ČJ-2015-931200-SV, potvrzená stanoviskem ministra vnitra ze dne 13. 1. 2016, č. j. MV-160521-2/OAM-2015. Zdůraznil, že žalobkyně neuváděla, že by jí v Alžírsku hrozil trest smrti či mučení nebo nelidské nebo ponižující zacházení nebo trestání. Ani z dostupných zpráv o zemi původu (jejichž doplnění žalobkyně nenavrhla) nebylo zjištěno, že by ji v Alžírsku hrozilo jednání dosahující intenzity vážné újmy dle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Jako hlavní důvody bránící vyhoštění žalobkyně uváděla rodinné vazby na syny žijící v České republice, neexistující vazby v Alžírsku a křesťanské vyznání, izolující ji od muslimské většiny. Krajský soud znovu vyzdvihl, že žalobkyně v Alžírsku setrvala i po odjezdu svého manžela a že do České republiky přicestovala poté, co ve Francii nebyla úspěšná se svou žádostí o azyl. V kontextu těchto skutečností nepochyboval krajský soud, že její snaha zůstat v České republice je odvozována především od toho, že na jejím území legálně pobývá více členů rodiny a v Alžírsku se již nemá kam vrátit, neboť její manžel prodal veškerý majetek; na tomto základě však nelze legalizaci pobytu nárokovat. Krajský soud závěrem dodal, že správní vyhoštění je rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval. Preventivní podstata správního vyhoštění má svůj význam zejména z hlediska zavinění cizince, které není třeba prokazovat. Při ukládání správního vyhoštění se tedy vychází z toho, že naplnění určité skutkové podstaty znamená pro stát automaticky nutnost nařídit cizinci, aby opustil území České republiky, a zakázat mu zde pobyt i po určitou dobu v budoucnu. Žalobkyně skutkovou podstatu správního vyhoštění naplnila tím, že se na území České republiky zdržovala v období od října 2013 do 27. 4. 2015 bez platného povolení k pobytu. Krajský soud proto shledal uložené správní vyhoštění jako přiměřené a neztotožnil se s názorem žalobkyně, že situaci bylo možné vyřešit udělením výjezdního příkazu dle § 50 zákona o pobytu cizinců.

Rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností, v níž uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka má především za to, že ve správním řízení došlo k porušení ustanovení § 2 odst. 3 a 4 a § 3 správního řádu a rovněž § 50 téhož zákona. Dle jejího názoru správní orgány nedostály své povinnosti zjistit všechny rozhodné skutečnosti, včetně těch, které stěžovatelce prospívají. Žalovaný se navíc nevypořádal se všemi odvolacími námitkami, a to zejména těmi, které mířily do závěru o přiměřenosti správního vyhoštění ve vztahu

k soukromému a rodinnému životu stěžovatelky. Dále stěžovatelka namítá, že i krajský soud v napadeném rozsudku opomněl některé žalobní body, respektive nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud k žalobním námitkám postavil (tj. že některé závěry žalovaného aproboval); stran způsobu, jakým má být konstruováno odůvodnění soudního rozhodnutí odkazuje například na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2007, č. j. 3 As 60/2006 - 46, či ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130 (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z http://www.nssoud.cz), či nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, či ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 (všechny nálezy Ústavního soudu jsou dostupné z http://nalus.usoud.cz). Krajský soud se rovněž nezabýval klíčovou otázkou, zda žalovaný řádně vypořádal všechny odvolací námitky. Jelikož z odůvodnění tohoto rozsudku nevyplývá vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné, a právními závěry na straně druhé, nedává napadený rozsudek dostatečné záruky, že nebyl výsledkem soudní libovůle a že neatakoval právo stěžovatelky na spravedlivý proces. Stěžovatelka náležité zdůvodnění rozsudku krajského soudu očekávala zejména v otázce možnosti samostatného vycestování do země původu, neboť opakovaně zdůrazňovala, že jí v takovém případě hrozí vážná újma ve smyslu zákona o pobytu cizinců, což také bylo důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stanovisko OAMP k této otázce pokládá stěžovatelka za zcela nedostatečné, neboť se nezabývalo pro věc podstatnými problémy, ale jen skutečnostmi, které měly být řešeny teprve rozhodnutím ve věci samé. Stanovisku ministra vnitra pak vytýká, že pouze mechanicky převzalo závěry OAMP, avšak možnou újmou stěžovatelky se vůbec nezabývalo. Stěžovatelka tedy setrvává na tvrzení, že správní vyhoštění může představovat zásah do jejího soukromého a rodinného života, a uvádí, že zjištěný nelegální pobyt může být pouze důvodem pro zahájení správního řízení, avšak sám o sobě nijak neodůvodňuje vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Namísto toho, aby se správní orgány pokusily stěžovatelku vést k legalizaci jejího pobytu na území České republiky, bez dalšího ji vyhostily. Nabádá-li potom stěžovatelku k legalizaci jejího pobytu krajský soud, přehlíží, že v případě uloženého správního vyhoštění již cizinec tuto možnost fakticky nemá. Ze všech výše uvedených důvodů proto stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, eventuelně, aby vedle rozsudku krajského soudu zrušil i obě správní rozhodnutí a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatelce bylo správní vyhoštění uloženo zcela v souladu se zákonem, neboť nedisponovala žádným pobytovým oprávněním, ani o žádné takové pobytové oprávnění nežádala. Jedinou výjimkou byla neúspěšná žádost o udělení mezinárodní ochrany, při jejímž podání správní orgán prvního stupně absenci pobytového oprávnění zjistil a se stěžovatelkou zahájil řízení o správním vyhoštění. Co se týče závazného stanoviska, i to považuje žalovaný za věcně správné a vydané v souladu se zákonem. Připomíná, že jak stěžovatelka, tak její manžel, v minulosti žádali o udělení mezinárodní ochrany ve Francii, avšak s negativním výsledkem, z čehož žalovaný dovozuje, že jí v zemi původu nehrozí ani diskriminace, ani hrozba pronásledování či jiné vážné újmy. Závěrem dodal, že manžel stěžovatelky i její synové a švagři jsou již plnoletí anebo žijí svým životem, a proto nemohlo dojít ani k narušení jejich soukromého a rodinného života. V průběhu správního řízení bylo rovněž zjištěno, že na území Alžírska žije dospělá dcera stěžovatelky s rodinou a jeden stěžovatelčin syn, kteří se o stěžovatelku mohou, pro případ návratu do vlasti, postarat. S ohledem na tyto

skutečnosti se proto žalovaný nedomnívá, že by stěžovatelka byla napadeným rozsudkem či některým ze správních rozhodnutí zkrácena na svých právech. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením stížnostních námitek považuje Nejvyšší správní soud za vhodné zrekapitulovat podstatný obsah správního spisu. Z něj vyplývá, že stěžovatelka přicestovala na schengenské vízum typu C (č. 004733638, platné od 23. 1. 2012 do 23. 2. 2012) nejprve do České republiky a prakticky ihned poté do Francie za svým manželem (A. Y., nar. X), kde oba požádali o udělení mezinárodní ochrany. Ani jednomu z nich však mezinárodní ochrana udělena nebyla a z Francie byli vyhoštěni. V říjnu roku 2013 proto přicestovali do České republiky za svými dětmi, nicméně již bez platného víza. Dne 27. 4. 2015 zde projevili úmysl požádat o udělení mezinárodní ochrany, avšak při prokázání totožnosti vyšlo najevo, že nedisponují žádným pobytovým oprávněním či platným vízem, na základě kterého by mohli na území České republiky legálně pobývat. Z uvedeného důvodu zahájil správní orgán prvního stupně ke dni 15. 5. 2015 řízení o správním vyhoštění, které vyústilo ve vydání rozhodnutí ze dne 10. 9. 2015, č. j. CPR-13991/ČJ-2015-931200-SV, potvrzené rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 2. 2016, č. j. MV-150312-8/OAM-2015. Rovněž žádosti stěžovatelky a jejího manžela o udělení mezinárodní ochrany příslušné správní orgány zamítly.

Stěžovatelka se v kasační stížnosti předně dovolává důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnosti, spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů soudního rozhodnutí, případně existence jiné vady řízení před soudem, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé; zdejší soud přitom již konstantně judikuje, že zpravidla teprve poté, dospěje-li k závěru, že napadené rozhodnutí přezkoumatelné je, se může zabývat dalšími stížnostními námitkami (srov. rozsudek ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS). Stěžovatelka jednak v obecné rovině namítá, že krajský soud opomenul některé žalobní body, jednak v konkrétní rovině uvádí, že krajský soud sám zatížil svůj rozsudek nepřezkoumatelností, pokud se nezabýval otázkou, zda byly náležitě vypořádány námitky odvolací, a to zejména tvrzená hrozba vážné újmy pro případ návratu stěžovatelky do její vlasti. Na tomto místě Nejvyšší správní soud dodává, že soudní praxe často kolísá v tom, jak nahlížet na deficity soudního rozhodnutí, v němž některé žalobní body nebyly vypořádány. Judikaturní nejednotnost ovšem na věcné posouzení jednotlivých námitek nemůže mít žádný vliv a lze nepochybně vycházet z toho, že případné opomenutí vypořádat některé žalobní body je, podobně jako nepřezkoumatelnost, jen jedním z více do úvahy přicházejících procesních pochybení, které má ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. na mysli.

Jedním ze žalobních bodů skutečně byla tvrzená nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného. Stěžovatelka mj. namítala nedostatečné zjištění skutkového stavu (zejména

těch okolností, které by jí mohly být ku prospěchu), nedostatečné posouzení přiměřenosti správního vyhoštění ve vztahu k jejímu soukromému a rodinnému životu a konečně absentující odůvodnění závěru, že jí na území domovského státu nehrozí pronásledování či hrozba jiné újmy. Je tedy zřejmé, že se typově jednalo o žalobní námitky nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Tímto způsobem také namítanou nepřezkoumatelnost uchopil krajský soud, který se na zkoumání, jakým způsobem žalovaný reagoval na odvolací body, soustředil nejprve na straně páté a šesté odůvodnění napadeného rozsudku, kde zrekapituloval zjištění a závěry správních orgánů týkající se domněle hrozícího zásahu do soukromého a rodinného života, aby se nakonec vyslovil v tom smyslu, že toto odůvodnění považuje za dostatečné. Na straně sedmé se pak obsáhle vyjádřil i ke stanovisku OAMP ohledně hrozící újmy pro případ návratu stěžovatelky do domovského státu; i v tomto případě krajský vyhodnotil odůvodnění správních rozhodnutí za přesvědčivé a zdůraznil, že stěžovatelka v průběhu řízení nevyužila možnosti navrhnout doplnění důkazů k prokázání svých tvrzení. Vytýkala-li stěžovatelka krajskému soudu, že závěry žalovaného bez dalšího převzal, pak Nejvyšší správní soud v minulosti judikoval, že za předpokladu, že je *„rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“* (rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publikovaný pod č. 1350/2007).

Pouze pro úplnost zdejší soud dodává, že pokud snad stěžovatelka považuje za nevypořádané i jiné žalobní body, pak sice platí, že Nejvyšší správní soud není vázán důvody kasační stížnosti, je-li rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný (§ 109 odst. 4, věta za středníkem s. ř. s.), nemůže však současně ignorovat dispoziční zásadu, která řízení o kasační stížnosti ovládá (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.); kvalita a preciznost ve formulaci stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 14. 7. 2011 č. j. 1 As 67/2011 - 108, a ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54). Jinými slovy, s výjimkou případů, v nichž je přezkum soudního rozhodnutí objektivně nemožný, nelze přistoupit na tak široké pojetí zásady oficiality, které by znamenalo, že by Nejvyšší správní soud měl skutečnosti, které může stěžovatel považovat za neřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, či vady řízení před tímto soudem, dovozovat za něj.

Konečně, zdejší soud se v minulosti opakovaně vyslovil k tomu, jaké minimální kvality musí vykazovat odůvodnění soudního rozhodnutí. Například v rozsudku ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130, Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„[p]řestože je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka.“* Obdobně se z rozsudku ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009 – 98, publikovaného pod č. 2070/2010 Sb. NSS, podává, že *„[s]oud, který se vypořádává s (...) argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (...). Na druhou stranu podle ustálené judikatury nelze*

povinnost soudu řádně odůvodnit rozhodnutí chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno.“ Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že námitka nepřezkoumatelnosti v tom smyslu, jak ji definuje ustálená judikatura (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64), důvodná není.

Co se týče námitek podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., stěžovatelka ve shodě s odvoláním a žalobou trvá na tom, že správní orgány nezjistily řádně skutkový stav a aktivně nevyhledávaly skutečnosti jí prospívající; z těchto důvodů měl krajský soud tato rozhodnutí zrušit. Nejvyšší správní soud v obecné rovině připouští, že zásada materiální pravdy je úzce spjata se zásadou vyhledávací; předpokládá se, že procesní povinnosti správních orgánů nekončí převzetím tvrzení a dokladů od účastníků, a tedy je-li skutkový stav, zjištěný za pomoci účastníků (například jejich výslechem), nejasný či mezerovitý, musí se postarat o odstranění takových nejasností a mezer (například tím, že si vyžádají další listiny, sami vyslechnou svědky, aniž jim účastníci jejich výslech navrhují, provedou místní ohledání, ustanoví znalce). Na druhou stranu však nelze přijmout tak široké pojetí zásady vyhledávací, jak je prezentuje stěžovatelka, tedy že by správní orgány bez dalšího stíhala povinnost aktivně vyhledávat podklady, které budou hovořit ve prospěch některého z účastníků nebo i jen jediného účastníka. Zásadu materiální pravdy je totiž třeba vykládat rozumně a nadto také s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu.

Jak vyplynulo z předloženého spisu, k věci byla vyslechnuta jak stěžovatelka, tak její manžel. Obě výpovědi potvrzují, že stěžovatelka neovládá jiný než berberský jazyk (a to dokonce ani arabštinu, jakožto úřední jazyk Alžírska) a je negramotná; z těchto důvodu je v běžných záležitostech závislá na svém manželovi nebo jiných příbuzných. Dále z výpovědí i z úřední činnosti správních orgánů vyplývá, že stěžovatelka v říjnu 2013 vstoupila na území České republiky bez platného víza či jiného povolení k pobytu; navíc prakticky vzápětí poté, co byla v předchozím státě Evropské unie zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgány rovněž zjistily, že na různých místech České republiky žije několik stěžovatelčiných příbuzných (synové, švagři a jejich manželky či družky), k nimž má stěžovatelka materiální i sociální vazby. Z výpovědí stěžovatelky a jejího manžela nicméně vyplynulo také to, že rovněž stěžovatelčin manžel byl z České republiky vyhoštěn zpět do vlasti, a dále, že v Alžírsku žijí další dvě dospělé děti stěžovatelky, které se mohou na budoucí pomoci oběma manželům podílet. Současně správní orgány obou stupňů připomněly, že správní vyhoštění nevylučuje možnost (zejména finanční) podpory stěžovatelky a jejího manžela i ze strany dětí žijících v České republice. Takto zjištěný skutkový stav neindikuje zásadní mezerovitost, a proto zdejší soud neshledal, že správním orgánům měla vyvstat opodstatněná pochybnost o úplnosti skutkových zjištění, která by měla být popudem pro vyhledávání a shromažďování dalších podkladů pro rozhodnutí (například výslechem dalších členů stěžovatelčiny rodiny). Na výše shrnutém skutkovém základě žalovaný dovodil, že stěžovatelka nebude po návratu do země původu ponechána bez pomoci a podpory dospělého mužského příbuzného, a tím pádem správní vyhoštění nebude mít nepřiměřený dopad do jejího soukromého a rodinného života; vazba mezi tímto závěrem a skutkovými zjištěními je více než zřetelná a

současně logická a věcně opodstatněná. Obdobně nahlíží Nejvyšší správní soud i na způsob, jakým správní orgány přistoupily ke shromažďování a vyhodnocení informací o situaci v zemi původu stěžovatelky. Podstatný je především poukaz krajského soudu na skutečnost, že stěžovatelka z vlastní iniciativy k důkazu nenavrhla žádné dokumenty prokazující tvrzení, že křesťanská a berberská menšina je v Alžírsku vystavena mučení či nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestání.

Stěžovatelčina argumentace, napadající rozsah skutkových zjištění správních orgánů, se tak z větší části sestává z obecně koncipovaných výhrad proti jejich procesnímu postupu. Lze sice uznat, že stěžovatelka okolnosti týkající se jejího soukromého a rodinného života, které by mohly vést k vydání příznivějšího rozhodnutí, v průběhu správního řízení uváděla (a tím vytyčila směr, jakým se správní orgány při opatřování dalších podkladů měly ubírat), nicméně nyní zcela přehlíží, že na její tvrzení správní orgány reagovaly a jejich závěry krajský soud nakonec aproboval (k tomu více již jednou citovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publikovaný pod č. 1350/2007). Zde je třeba zdůraznit, že kasační stížnost je primárně opravným prostředkem mířícím proti rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.), a proto stížnostní námitky nemohou jen mechanicky kopírovat námitky odvolací, bez očividné reflexe k argumentaci krajského soudu. Stěžovatel tak musí svou argumentaci vztáhnout k obsahu napadeného rozsudku, jinak v této části není možné považovat kasační stížnost za přípustnou.

Další stížnostní námitka, v níž se prolínají důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., se týká věcné správnosti závěrů krajského soudu o dopadech správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Úvodem zdejší soud uvádí, že závěry napadeného rozsudku jsou zcela v souladu s rozhodovací praxí českých správních soudů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012-29, ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011-60, a ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008-75, a rovněž rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 5. 2010, č. j. 22 A 33/2010-35, či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006-89), i ESLP (z novější judikatury ESLP stojí za zmínku například případy *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; *Nunez proti Norsku*, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; *Konstantinov proti Nizozemsku*, rozsudek, 26. 4. 2007, č. 16351/03, § 52; či *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99). Právě bohatá judikatura ESLP stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 EÚLP v cizineckých věcech. Mezi hlediska, která berou soudy v imigračních případech v potaz, patří (s výhradou neúplnosti) zejména povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (například závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem), délka pobytu cizince v hostitelském státě, doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby, rodinná situace cizince (zejména doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru), počet nezletilých dětí a jejich věk, dále rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění), rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.), imigrační historie dotčených osob

(například porušení imigračních pravidel v minulosti) a v neposlední řadě také věk a zdravotní stav cizince). Posouzení, zda by správní vyhoštění mohlo vyvolat nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců), není přitom věcí správního uvážení správního orgánu, ale otázkou interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014-35). Jinak řečeno, citované ustanovení nenabízí žádný prostor pro užití diskrečního oprávnění, neboť jde ryze o otázku interpretace a aplikace práva, jejíž přezkum správními soudy není (na rozdíl od užití správního uvážení) nikterak omezen.

Není pochyb o tom, že se krajský soud v napadeném rozsudku věnoval shora vyjmenovaným kritériím nejen v obecném rámci, ale i v konkrétní rovině. Zdejší soud připouští, že zhodnocení dopadů vyhoštění je jak ve správních rozhodnutích, tak v rozsudku poměrně lapidární, tato stručnost však pramení z veskrze nekomplikovaného stěžovatelčina příběhu. Jak již bylo uvedeno k předchozím námitkám, ani před správními orgány, ani před správním soudem nepanovaly rozumné a důvodné pochybnosti o skutkovém stavu věci. V souzené věci nemohlo mít správní vyhoštění nepřiměřený dopad ani na rodinné, ani na sociální a kulturní vazby stěžovatelky, neboť jednak do České republiky za příbuznými přicestovala teprve poté, co nebyla úspěšná s žádostí o udělení mezinárodní ochrany ve Francii, jednak bylo zjištěno, že žila v Alžírsku cca dva roky sama bez manžela. Všechny stěžovatelčiny děti jsou rovněž již dospělé a na stěžovatelce materiálně nezávislé. Ačkoli lze připustit, že stěžovatelka má v tuto chvíli rodinné vazby spíše v České republice, na jejím území se významnějším způsobem (mimo rámec své rodiny) neetablovala. Kromě svých příbuzných v České republice žádné vazby nemá, což je jistě převážně důsledkem toho, že hovoří pouze berbersky a není schopná číst ani psát. Konečně, jak již bylo řečeno, vazby v Alžírsku nejsou zcela zpřetrhány; jednak byl do Alžírska vyhoštěn i její manžel, jednak v domovském státě žijí dvě stěžovatelčiny děti a minimálně s jedním z nich stěžovatelka kontakt udržuje. Skutečnost, že stěžovatelčin manžel v Alžírsku prodal veškerý majetek a ukončil podnikání, nemůže být sama o sobě relevantním důvodem pro setrvání na území České republiky. Při porovnání této prakticky nulové míry integrace a s přihlédnutím k dalším kritériím dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že zájem na dodržování českých právních norem převažuje nad zájmem na ochraně soukromého a rodinného života stěžovatelky.

Konečně, co se týče namítaných vad stanovisek OAMP a ministra vnitra, Nejvyšší správní soud upozorňuje, že otázka přezkumu závazných stanovisek podle § 149 správního řádu byla předmětem posouzení rozšířeným senátem, který ve svém rozsudku ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009 - 113, dospěl k závěru, že *„[z]ávazná stanoviska vydaná dle § 149 správního řádu (...) nejsou rozhodnutím ve smyslu § 67 správního řádu ani § 65 s. ř. s., neboť sama o sobě nezakládají, nemění, neruší nebo závazně neurčují práva nebo povinnosti“*. Soudní přezkum jejich obsahu je tak *„v souladu s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožněn až v rámci konečného rozhodnutí dle § 75 odst. 2 s. ř. s.“*. Jak již bylo uvedeno výše, zdejší soud ve shodě se soudem krajským nedospěl k závěru, že by závazná stanoviska OAMP a ministra vnitra byla vydána na podkladě nedostatečně zjištěného skutkového stavu nebo byla nedostatečně či nepřesvědčivě zdůvodněna. Ostatně, ani sama stěžovatelka netvrdila, že by jí v domovském státě hrozil trest smrti či mučení nebo nelidské nebo ponižující zacházení nebo trestání (viz § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců). Samotnou náboženskou a sociální izolaci křesťanky v zemi, v níž většinovou populaci tvoří

muslimové, nelze podřadit pod újmu předpokládanou ustanovením § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Co se týče námitky, že správní orgány zvolily za porušení zákona o pobytu cizinců nepřiměřený právní následek a nevedly stěžovatelku k tomu, aby si na území České republiky pobyt legalizovala, zde je třeba připomenout, že konstrukce § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, podle níž *„Policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu“*, nedává správnímu orgánu na výběr, jaký právní následek při splnění dispozice právní normy zvolí. Jinak řečeno, v případě naplnění podmínek pro správní vyhoštění nemohl správní orgán prvního stupně postupovat jinak, než vydat rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatelky. Pro uložení správního vyhoštění není podstatné ani to, zda se cizinec daného jednání dopustil zaviněně, či nikoli. Protiprávní jednání navíc není možné zpětně zhojit vydáním jiného pobytového oprávnění, neboť to nemůže svými účinky mířit do minulosti. Vzhledem tedy k tomu, že neoprávněný pobyt stěžovatelky na území České republiky nemohl být postižen jinak než uložením správního vyhoštění, nelze na něj nahlížet jako na nepřiměřený právní následek či dokonce na vybočení správního orgán z mantinelů správního uvážení. Nedává-li totiž ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců správnímu orgánu na výběr, jaký právní následek při naplnění dispozice právní normy zvolí, nelze hovořit o tom, že by mu diskreční oprávnění vůbec náleželo.

Vzhledem tedy k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, nezbylo mu, než ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. rozsudkem zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2016

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu